

PROGRAM WYCHOWAWCZY

ZESPOŁU SZKÓŁ nr 31 w Toruniu

**Szkoły Podstawowej nr 31
*im. generała Józefa Hallera***

**Gimnazjum nr 31
*im. marszałka Józefa Piłsudskiego***

*„ W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem,
o to, ażeby bardziej był, a nie tylko miał,
aby więc poprzez wszystko, co ma, posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim,
ale i dla drugich”*

Jan Paweł II

Rada Rodziców pozytywnie zaopiniowała w dn. 21.09.2016r.

Rada Pedagogiczna zatwierdziła w dn. 12.10.2016r.

SPIS TREŚCI:

I. Wprowadzenie - strategia wychowawcza, podstawy prawne	3
II. Zasoby szkoły	5
III. Misja i wizja szkoły, wartości wychowawcze	6
IV. Sylwetka absolwenta, cele szczegółowe wychowania	7
V. Zadania nauczycieli w zakresie oddziaływań wychowawczych	10
VI. Zadania dyrektora w zakresie oddziaływań wychowawczych	11
VII. Zadania rodziców w zakresie oddziaływań wychowawczych	12
VIII. Ceremoniał szkolny.....	13
IX. Ewaluacja programu	13
X. Załączniki	
1. Plan pracy wychowawczo-profilaktycznej dla oddziałów przedszkolnych	
2. Plan pracy wychowawczo-profilaktycznej dla I etapu edukacyjnego	
3. Plan pracy wychowawczo-profilaktycznej dla II etapu edukacyjnego	
4. Plan pracy wychowawczo-profilaktycznej dla Gimnazjum	
5. Plan pracy Samorządu Uczniowskiego	
6. Kalendarz imprez i uroczystości szkolnych	

I. Wprowadzenie - strategia wychowawcza, podstawy prawne programu wychowawczego

- Program wychowawczy adresowany jest do uczniów szkoły podstawowej, w tym oddziałów przedszkolnych oraz gimnazjum. Jest on dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska lokalnego, w tym w szczególności do oczekiwań rodziców uczniów.
 - Podstawę naszych oddziaływań stanowi założenie, że wychowanie to proces wspomaganie ucznia w rozwoju i kształtowania jego postaw, ukierunkowanych na osiągnięcie pełni dojrzałości w czterech sferach:
 - **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzeniu zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
 - **psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności,
 - **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
 - **aksjologicznej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, oraz opartego na systemie wartości chrześcijańskich.
 - Nasza szkoła uwzględnia w wyznaczaniu celów ogólnych cztery aspekty procesu wychowawczego:
 1. **WSPOMAGANIE rozwoju** - koncentrujemy się na naturalnym rozwoju - naturalnych potrzebach i zadaniach (wyzwaniach) rozwojowych uczniów, w szczególności realizując zadania w zakresie promocji zdrowia.
 2. **KSZTAŁTOWANIE postaw** – kształtujemy pożądane postawy poprzez:
 - wprowadzanie zasad regulujących zachowania;
 - wzmocnianie pozytywne pożądanych zachowań;
 - naśladowanie zachowań;
 - analizę konsekwencji niepożądanych zachowań;
 - wzbudzanie empatii;
 - budzenie wyobraźni w celu przewidywania pozytywnych konsekwencji oczekiwanych zachowań i postaw;
 - wyciąganie konsekwencji z łamania ustalonych zasad;
 - odbieranie przywilejów za niedostosowanie się do zasad.
 3. **ZAPOBIEGANIE zagrożeniom rozwojowym** - podejmujemy działania profilaktyczne zachowań ryzykownych, kierowane do całej społeczności uczniowskiej (profilaktyka uniwersalna), a także do grup zwiększonego ryzyka (profilaktyka selektywna).
 4. **KORYGOWANIE zachowań, przekonań i postaw, deficytów** - realizujemy profilaktykę wskazującą, kierowaną do grup zwiększonego ryzyka, u których wystąpiły zwiastuny zachowań dysfunkcyjnych.
- Dwa ostatnie aspekty będą realizowane w ścisłym powiązaniu z zadaniami programu profilaktycznego naszej szkoły.

- Działania wychowawcze w środowisku szkolnym pozostają w ścisłym związku z realizacją podstawy programowej, zasad wewnątrzszkolnego systemu oceniania oraz programu profilaktycznego.
- Realizacja celów programu wychowawczego wymaga:
 - porozumienia i współdziałania szkoły – domu – środowiska,
 - wspólnej aktywności wychowawczej,
 - partnerstwa w podejmowaniu różnorodnych decyzji w zakresie wybranego aspektu pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
 - korzystania z ofert wspomagania placówek oświatowych i doskonalenia nauczycieli, poradni specjalistycznych, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz wychowania, profilaktyki, pomocy dziecku i rodzinie oraz promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.
- Program wychowawczy szkoły obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym w oparciu o obowiązujące przepisy:
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola i publicznych szkół z dnia 21 marca 2001r. (z późniejszymi zmianami);
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 30 sierpnia 2012r. z późniejszymi zmianami);
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U z 2013 r., poz.532);
 - Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa określone przez MEN na dany rok szkolny;
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r., poz. 1249);
 - Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku;
 - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
 - Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 1943);
 - Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity Dz.U. 2015 poz. 12860);
 - Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2016 poz. 224);
 - Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. Nr 11, poz. 109 z późniejszymi zmianami);
 - Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 298 z późniejszymi zmianami);
 - Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (tekst jednolity: Dz.U. Nr 231 z dnia 15 września 2011 r.; poz. 1375);
 - Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. 2015, poz. 1390 - Obwieszczenie Marszałka Sejmu RP z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.)

Programy narodowe i gminne:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016
3. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006-2016
4. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS na lata 2014-2016
5. Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce na lata 2014-2018
6. Rządowy Program „Bezpieczna i Przyjazna Szkoła” na lata 2014-2016
7. Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla miasta Torunia na lata 2014 –2020

II. Zasoby szkoły

- Zespół Szkół Nr 31 w Toruniu posiada dobrze wyposażoną bazę szkoły: sale zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym, sale terapeutyczne do realizacji rewalidacji indywidualnej, sale do zabaw i zajęć ruchowych dla dzieci młodszych dobrze wyposażone w ramach realizacji programu „Wesoła szkoła”, pracownię komputerową, bibliotekę szkolną z czytelną multimedialną i kąciem do relaksacji, pomieszczenia świetlic, salę gimnastyczną, salę do ćwiczeń gimnastycznych i korekty wad postawy, kompleks boisk „Orlika”.
- Na terenie szkoły znajdują się gabinety pedagogów szkolnych, logopedy, terapeuty pedagogicznego, pielęgniarki szkolnej oraz gabinetu stomatologicznego.
- Szkoła jest objęta monitoringiem wizyjnym.
- Szkoła zapewnia warunki do integracji społecznej i realizacji indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych uczniom niepełnosprawnym, w szczególności z zespołem Aspergera i autyzmem. W szkole funkcjonują klasy integracyjne, w których zatrudnia się nauczycieli wspomagających, a w klasach młodszych, dodatkowo pomoc nauczyciela.
- W szkole funkcjonują małoliczne zespoły uczniowskie.
- Rada Pedagogiczna to zespół nauczycieli kreatywnych, doświadczonych, oddanych swojej pracy oraz zaangażowanych w życie szkoły. Nauczyciele systematycznie podnoszą kwalifikacje zawodowe i doskonalą swój warsztat pracy przez uczestnictwo w różnego rodzaju kursach, konferencjach i szkoleniach.
- Szkoła aktywnie współpracuje ze środowiskiem lokalnym - organizacjami pozarządowymi, placówkami doskonalenia zawodowego nauczycieli, uczelniami wyższymi, instytucjami działającymi na rzecz pomocy społecznej oraz pomocy dziecku i jego rodzinie.
- Nauczyciele i dyrektor szkoły są zaangażowani w promocję szkoły w środowisku lokalnym.
- W szkole systematycznie diagnozuje się sytuację wychowawczą i efektywność udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Samorząd Uczniowski angażuje się w akcje charytatywne i realizację programu wychowawczego oraz profilaktycznego.

III. Misja szkoły

Kształcimy i wychowujemy człowieka akceptującego siebie, otwartego na potrzeby ludzi i przygotowanego do życia w społeczeństwie.

Główne cele programu wychowawczego naszej szkoły:

1. WSPOMAGANIE rozwoju naszych uczniów

2. KSZTAŁTOWANIE postaw naszych uczniów

- mających poczucie własnej wartości i kierujących się w życiu wartościami moralnymi,
- znających swoje prawa i umiejących z nich korzystać, ale z poszanowaniem praw innych ludzi,
- wykazujących się twórczą postawą, samodzielnością, gotowością do współpracy i współdziałania,
- asertywnych w komunikowaniu się i w dokonywaniu wyborów,
- tolerancyjnych,
- kulturalnych,
- wrażliwych na potrzeby innych ludzi i gotowych do udzielania im wsparcia,
- przygotowanych do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich,
- zaradnych i przedsiębiorczych,
- radzących sobie w sytuacjach konfliktu i stresu oraz współczesnych zagrożeń,
- szanujących środowisko naturalne.

Nasze działania wychowawcze będą się koncentrować na:

- realizacji idei szkoły otwartej na środowisko lokalne, kulturę, sztukę, sport, inicjatywy uczniów oraz organizacji pozarządowych wspierających działania szkoły, w niżej wymienionych zakresach;
- zapewnieniu integracji środowiska szkolnego, w tym warunków do integracji społecznej uczniów pełnosprawnych i niepełnosprawnych w szkole i w środowisku lokalnym;
- kształtowaniu postaw patriotycznych, obywatelskich, samorządowych i prorodzinnych;
- respektowaniu praw człowieka w szkole, zapobiegania dyskryminacji i nietolerancji;
- ścisłej współpracy między rodzicami a nauczycielami;
- tworzeniu atmosfery szacunku i zaufania w relacjach uczeń – uczeń, nauczyciel – uczeń, nauczyciel – rodzice;
- zapewnieniu bezpieczeństwa i dobrej atmosfery w szkole;
- rozpoznaniu i rozwijaniu mocnych stron ucznia, jego predyspozycji i zainteresowań oraz poczucia własnej wartości i wiary w siebie;
- uwzględnianiu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
- wspieraniu ucznia i jego rodziców (opiekunów) w sytuacjach trudnych i kryzysowych;
- promowaniu zdrowego stylu życia i ekologii;
- zapobieganiu zachowaniom ryzykownym i uzależnieniom;
- zapewnianiu uczniom możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego w sposób rozwijający ich zdolności i zainteresowania;

- wskazywaniu uczniom i ich rodzicom (opiekunom) możliwości dalszego kształcenia i przyszłej pracy.

Wartości wychowawcze

- **Poszanowanie wartości i godności ludzkiej**
- **Sprawiedliwość**
- **Tolerancyjność**
- **Uczciwość**
- **Szczerość**
- **Prawdomówność**
- **Wysoka kultura osobista**
- **Komunikatywność**
- **Szacunek do języka, kultury i tradycji narodowej**
- **Patriotyzm**
- **Wrażliwość na piękno przyrody ojczystej, poszanowanie środowiska naturalnego**
- **Aktywność i zaangażowanie**
- **Wrażliwość wobec potrzeb osób niepełnosprawnych**
- **Kreatywność**
- **Przedsiębiorczość**
- **Umiejętność współżycia w rodzinie, grupie i społeczności**
- **Rzetelność i odpowiedzialność**
- **Zdrowy styl życia**
- **Wykształcenie i nauka**
- **Asertywność**

IV. Sylwetka absolwenta

Nasz absolwent szkoły podstawowej:

- 1. Potrafi współpracować w grupie.**
- 2. Rozwija własne zainteresowania i zdolności.**
- 3. Osiąga sukces dzięki własnej i systematycznej pracy.**
- 4. Jest świadomy swoich praw i obowiązków.**
- 5. Dostrzega potrzeby drugiego człowieka.**
- 6. Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych, unika zachowań ryzykownych.**

7. **Przejawia postawy prospołeczne, prorodzinne, proekologiczne i patriotyczne.**
8. **Zna swoje mocne i słabe strony.**

Nasz absolwent gimnazjum:

1. **Podjmuje zadania dla wspólnego dobra w grupie, szkole, środowisku lokalnym.**
2. **Zna swoje mocne strony, rozwija własne zainteresowania , zdolności i predyspozycje zawodowe.**
3. **Osiąga sukces dzięki własnej i systematycznej pracy.**
4. **Formuluje własne poglądy z poszanowaniem praw innych ludzi, jest świadomy swoich praw i obowiązków.**
5. **Jest samodzielny, odpowiedzialny i otwarty na potrzeby drugiego człowieka.**
6. **Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych oraz dokonuje właściwych wyborów.**
7. **Przejawia postawy prospołeczne, prorodzinne, obywatelskie, patriotyczne, proekologiczne.**

Cele szczegółowe:

Dziecko w oddziałach przedszkolnych dla dzieci 3-4 letnich:

1. Umie funkcjonować w grupie.
2. Jest dobrym kolegą.
3. Dbą o swoje bezpieczeństwo.
4. Szanuje swoją rodzinę
5. Dbą o swoje zdrowie.

Dziecko w oddziałach przedszkolnych dla dzieci 5-6 letnich:

1. Poznaje siebie.
2. Zgodnie bawi się i pracuje w grupie.
3. Akceptuje odmienność innych osób, troszczy się o niepełnosprawnych kolegów.
4. Kulturalnie odnosi się do rówieśników i osób dorosłych.
5. Orientuje się w tym co dobre i co złe.
6. Poznaje zasady dbałości o zdrowie i doskonali umiejętności w zakresie

samoobsługi.

Uczeń w klasach I – III:

1. Poznaje siebie, swoje mocne strony.
2. Współpracuje z rówieśnikami.
3. Rozumie potrzeby osób niepełnosprawnych.
4. Szanuje innych okazując to w słowach i działaniach.
5. Przewiduje skutki swoich działań.
6. Poznaje zasady bezpiecznego zachowania się w szkole i w drodze do szkoły, w rodzinie, grupie rówieśniczej.
7. Poznaje zasady zdrowego stylu życia.

Uczeń w klasach IV –VI:

1. Zna swoje prawa i wywiązuje się z obowiązków.
2. Udziela pomocy koleżankom i kolegom.
3. Współpracuje w grupie i przestrzega norm grupowych.
4. Jest tolerancyjny, szanuje prawa innych ludzi.
5. Uczestniczy w zadaniach na rzecz osób niepełnosprawnych.
6. Prezentuje swoje prośby, sądy, oczekiwania i je uzasadnia.
7. Dokonuje właściwych wyborów, unika zachowań ryzykownych.
8. Przestrzega zasad bezpieczeństwa.
9. Stosuje zasady zdrowego stylu życia.
10. Godnie reprezentuje szkołę.
11. Zna i szanuje tradycje narodowe i regionalne.
12. Zna swoje mocne i słabe strony

Uczeń gimnazjum:

1. Potrafi wartościować i dokonywać właściwych wyborów.
2. Jest odpowiedzialny i zaradny w wypełnianiu ról społecznych i podjętych obowiązków.
3. Jest tolerancyjny i otwarty, szanuje prawa innych ludzi.
4. Skutecznie porozumiewa się w różnych sytuacjach, współpracuje w grupie i przestrzega współpracuje w grupie i przestrzega norm grupowych.

5. Potrafi odszukać i wykorzystać różne źródła informacji i zastosować je w praktyce oraz zaprezentować swoje mocne strony.
6. Dostrzega potrzeby innych i jest gotów nieść pomoc.
7. Uczestniczy w zadaniach na rzecz osób niepełnosprawnych.
8. Zna i przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w szkole, unika zachowań ryzykownych w szkole i poza nią, posiada wiedzę na temat uzależnień.
9. Stosuje zasady zdrowego stylu życia.
10. Jest patriotą świadomym swojego dziedzictwa narodowego.

V. Zadania nauczycieli w zakresie oddziaływań wychowawczych – wspomaganie rozwoju i kształtowania postaw oraz profilaktycznych (zapobiegania zagrożeniom rozwojowym i korygowania postaw):

1. Zapewniamy wszechstronny rozwój naszym uczniom, w szczególności poprzez:
 - właściwy dobór i rzetelną realizację szkolnych zestawów programów nauczania oraz szkolnych zestawów podręczników szkolnych,
 - respektowanie zasad Wewnętrznszkolnego Systemu Oceniania,
 - zapewnienie możliwości rozwoju uzdolnień i zainteresowań uczniów,
 - promowanie zdrowego stylu życia i form spędzania czasu wolnego wspierających rozwój ucznia (oferta zajęć pozalekcyjnych, konkursów, zawodów, przeglądów itp., kalendarz imprez i uroczystości szkolnych),
 - organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
2. Szanujemy ucznia i jego prawa.
3. Tworzymy warunki bezpiecznego pobytu ucznia w szkole.
4. Uczestniczymy w doskonaleniu zawodowym rozwijając swoje kompetencje wychowawcze.
5. Realizujemy zespołowe formy omawiania i rozwiązywania trudności wychowawczych i dydaktycznych.
6. Zabiegamy o właściwy klimat i dobre relacje interpersonalne w gronie pedagogicznym.
7. Dbamy o dyscyplinę pracy i rzetelne wykonywanie obowiązków.

- 8. Pomnażamy osiągnięcia, dorobek i tradycje szkoły.**
- 9. Rozwijamy współpracę ze środowiskiem lokalnym.**
- 10. Uczymy uczniów współdziałania w zespole, w szczególności rozwijając ich umiejętność słuchania i rozumienia poglądów innych oraz samodzielność i odpowiedzialność.**
- 11. Odkrywamy i rozwijamy zdolności i zainteresowania uczniów, rozwijamy ich dociekliwość poznawczą, kreatywność i przedsiębiorczość.**
- 12. Wskazujemy życiową użyteczność zdobywanej wiedzy i umiejętności.**
- 13. Wspieramy przygotowanie uczniów do życia społecznego i rodzinnego.**
- 14. Wspomagamy rozwój moralny uczniów i ich umiejętności do dokonywania właściwych wyborów oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych.**
- 15. Zapobiegamy zachowaniom ryzykownym uczniów i przeciwdziałamy uzależnieniom.**
- 16. Współpracujemy z rodzicami uczniów w wszystkich sprawach związanych z ich edukacją, wychowaniem i profilaktyką.**

VI. Zadania dyrektora szkoły w zakresie oddziaływań wychowawczych

- 1. Tworzenie warunków do właściwej organizacji edukacji, wychowania, terapii i profilaktyki oraz bezpiecznego pobytu uczniów w szkole we współpracy ze środowiskiem lokalnym.**
- 2. Monitorowanie i ewaluacja działań wychowawczych, edukacyjnych, profilaktycznych i informacyjnych wychowawców i nauczycieli odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań.**
- 3. Współpraca z Radą Rodziców w zakresie opiniowania, planowania i wdrażania strategii rozwoju i działalności szkoły, w tym programu wychowawczego i programu profilaktyki oraz programów naprawczych.**
- 4. Umożliwianie uczniom rozwijanie ich zdolności i zainteresowań poprzez odpowiednią działalność edukacyjną, wychowawczą, informacyjną i profilaktyczną, a w szczególności przez organizację zajęć pozalekcyjnych.**
- 5. Zapewnienie warunków do integracji społecznej uczniów niepełnosprawnych.**

6. **Wspieranie rozwoju zawodowego nauczycieli w zakresie doskonalenia ich kompetencji wychowawczych oraz poszerzanie i ugruntowywanie wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.**
7. **Dbalność o odpowiednią atmosferę pracy w szkole, a w sytuacjach konfliktowych i kryzysowych podejmowanie mediacji i interwencji.**
8. **Podejmowanie inicjatyw promujących szkołę w środowisku lokalnym.**
9. **Zapewnienie uczniom pomocy i opieki psychologiczno- pedagogicznej oraz doradztwa edukacyjnego i zawodowego.**
10. **Włączanie Rady Pedagogicznej w proces podejmowania decyzji dotyczących rozwoju i działalności szkoły.**

VII. Zadania rodziców w zakresie oddziaływań wychowawczych

1. **Dbalność o systematyczne realizowanie obowiązku szkolnego przez dziecko oraz powiadamianie szkoły o przyczynach nieobecności dziecka w szkole i pisemne jej usprawiedliwianie.**
2. **Dbalność o podstawowe potrzeby dziecka, właściwy ubiór, higienę, wyposażenie w podręczniki, zeszyty i przybory szkolne.**
3. **Powiadamianie szkoły o poważnych problemach dziecka, w tym zdrowotnych, mogących mieć wpływ na jego funkcjonowanie w szkole oraz współpraca w ich rozwiązywaniu.**
4. **Współpraca w organizowaniu dziecku pomocy psychologiczno – pedagogicznej lub konsultacji w szkole i poradniach specjalistycznych oraz realizowanie zaleceń nauczycieli i specjalistów.**
5. **Uczestniczenie w życiu szkoły, współpraca z wychowawcą, nauczycielami przedmiotów, specjalistami, dyrekcją i Radą Rodziców, w szczególności w zakresie tworzenia klimatu wychowawczego klasy i szkoły (wycieczki, uroczystości klasowe) i udzielaniu wzajemnego wsparcia rodzicielskiego.**
6. **Uczestniczenie w zebraniach szkolnych, klasowych oraz indywidualnych rozmowach i konsultacjach.**
7. **Uczestniczenie w uroczystościach szkolnych na zaproszenie dzieci, wychowawcy, dyrektora szkoły lub organizatora.**
8. **Zaangażowanie w tworzenie i realizację Programu Wychowawczego i**

planu wychowawczego klasy.

9. Włączenie się w diagnozowanie pracy szkoły poprzez wyrażanie własnych opinii.

VIII. Ceremoniał szkolny

Uroczystości i wydarzenia związane ze zwyczajami i obyczajami szkolnymi w naszej szkole są wpisane w szkolny kalendarz stałych imprez i uroczystości szkolnych. Budują one klimat i tradycje naszej szkoły.

Ceremoniał szkolny jest związany z pocztem sztandarowym oraz z następującymi uroczystościami szkolnymi:

- 1) Inauguracja roku szkolnego odrębnie dla poszczególnych etapów edukacyjnych,**
- 2) Dzień Edukacji Narodowej,**
- 3) Święto Niepodległości,**
- 4) Święto Konstytucji 3 Maja,**
- 5) Ślubowanie klas pierwszych,**
- 6) Święta Szkoły -18 stycznia i 12 maja,**
- 7) Zakończenie roku szkolnego odrębnie dla poszczególnych etapów edukacyjnych.**

Kalendarz imprez i uroczystości jest uzgadniany z Radą Rodziców jako plan pracy szkoły, omawiany podczas zebrań z rodzicami i publikowany na stronie www naszej szkoły.

Podczas uroczystości ogólnoszkolnych uczniów obowiązuje odświętny strój galowy. Dni, w których od ucznia wymagany jest w Szkole odświętny strój galowy ogłasza Dyrektor Szkoły na początku roku szkolnego. Ponadto wychowawcy klas przypominają o nim uczniom i rodzicom przed organizacją uroczystości.

Stale uroczystości i wydarzenia uwzględnione w kalendarzu imprez Zespole Szkół nr 31 stanowią załącznik do programu wychowawczego .

IX. Ewaluacja szkolnego programu wychowawczego

W diagnozie sytuacji wychowawczej w szkole oraz ewaluacji programu wychowawczego uwzględniamy:

- rozmowy i wywiady z uczniami, nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami, kuratorami sądowymi , asystentami rodzinnymi, pracownikami socjalnymi i specjalistami MOPR, pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, pracownikami świetlic socjoterapeutycznych oraz innymi przedstawicielami instytucji wspierających działalność statutową szkoły;
- wyniki badań sondażowych wśród rodziców, uczniów, nauczycieli, pracowników obsługi szkoły;
- ustne informacje nauczycieli, rodziców i pracowników niepedagogicznych szkoły o bieżących problemach wychowawczych;
- obserwację uczniów podczas zajęć edukacyjnych, pozalekcyjnych, przerw śródlekcyjnych, imprez szkolnych, wycieczek, zawodów sportowych itp. oraz nagrań z monitoringu wizyjnego, aplauz dla szkolnych przedsięwzięć stanowiących realizację zadań planów pracy profilaktyczno-wychowawczej;

- analizę dokumentów, w szczególności – opinii i orzeczeń wydanych przez Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną, zaświadczeń lekarskich o stanie zdrowia dziecka, kart zdrowia dostarczonych do pielęgniarki szkolnej, sprawozdań, arkuszy diagnostycznych i informacji o uczniach i współpracy z ich rodzinami (opiekunami) oraz z realizacji planów pracy opracowanych przez wychowawców, nauczycieli, specjalistów, wniosków z nadzoru pedagogicznego, raportów z ewaluacji wewnętrznej, dokumentacji pedagoga szkolnego;
- diagnozę środowiska rodzinnego uczniów opracowaną na podstawie w/w metod oraz uzyskaną w toku wizyt w miejscu zamieszkania uczniów.

W roku szkolnym 2016/2017, na podstawie wyników diagnozy przeprowadzonej w roku szkolnym 2015/2016, uwzględnionych w szczególności w raporcie o stanie bezpieczeństwa w szkole, uwzględniając zidentyfikowane czynniki ryzyka, czynniki chroniące oraz zasoby szkoły i obszary określone przez zespół diagnostyczno-rozwojowy, wyznaczono następujące zadania do realizacji w pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły:

- 1) Wzmocnienie bezpieczeństwa uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zachowań antydyskryminacyjnych**
- 2) Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych**
- 3) Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej**
- 4) Promocja zdrowia**
- 5) Wychowanie do wartości**

W/w zadania Programu Wychowawczego i Programu Profilaktycznego będą uwzględnione w planach pracy wychowawczo-profilaktycznej opracowanych przez wychowawców klas, opiekunów Samorządu Uczniowskiego i przewodniczących zespołów przedmiotowych. Będą one stanowiły załączniki do Programu Wychowawczego i Programu Profilaktycznego.